

Užs.Nr.d-0098

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sanglaudos fondas

Visuomenės sveikatos biuras – už sveiką visuomenę

Sveikatingumo metais pravartu pakalbėti ir apie rajono gyventojų sveikatos priežiūra penktus metus besirūpinančių Šakių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurą. Per šiuos metus biuro specialistai ne tik skyrė ypatingą dėmesį vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimui, senjorų fizinio aktyvumo skatinimui, sveikos mitybos propagavimui, žalingų įpročių prevencijai, bet ir europinės paramos lėšomis atliko biuro infrastruktūros plėtros projektą, suteikusi puikias darbo sąlygas ir dar labiau prie žmogaus priartinusį specialistus.

Patalpos neatitiko reikalavimų

2006 metais Šiaulių, Joniškio, Klaipėdos ir Kėdainių rajonuose buvo įsteigti pirmieji šalyje Visuomenės sveikatos biurai. Lygiai po dvejų metų su antrąja biurų kūrimosi banga, Visuomenės sveikatos biuras buvo įsteigtas ir Šakiuose. Jo pirmuosius kūrimosi žingsnius puikiai menantis dabartinis vadovas Viktoras Lebedžinskas pasakoja, jog pradžioje svarbiausia buvo atrasti tinkamas patalpas. Po metų klajojimų buvo priimtas sprendimas biurą įsteigti Šakių ligoninės kieme esančiame 1939 metų statybos turto valdymo teise priklausančiame Marijampolės visuomenės centro pastate.

Kaip ir įprasta besikuriančiai įstaigai, pradžioje trūko visko. Nekalbama jau apie reikalingų darbo priemonių stygių. Patalpos neatitiko elementarių reikalavimų, reikėjo rekonstrukcijos. „Kabinetai buvo senoviniai. Nors langai buvo dvigubi, bet vietomis pro lango rėmą buvo galima iškišti pirštą. Tai įsivaizduokite, kokia buvo temperatūra čia“, - prisiminė V. Lebedžinskas.

Gavo tūkstantinę paramą

Siekiant pagerinti Šakių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro paslaugų prieinamumą ir kokybę, nuspręsta bandyti pritraukti investicijas per 2007 - 2013 metų ES struktūrinių fondų teikiamą paramą. Pasak V. Lebedžinsko, tuomet Marijampolės apskrįčiai buvo skirta 1,3 mln. litų. Apskrityje į 2007 - 2013 metų ES struktūrinių fondų paramą galėjo pretenduoti tik du biurai. „Kadangi Šakių biuras įkurtas pirmas, o ir Marijampolė suspėjo įkurti savo biurą, dženelmeniškai buvo nuspręsta lėšas padalyti lygiai per pusę, nors Marijampolė yra gerokai didesnis miestas nei Šakiai“, - pasako-

Pasak biuro direktoriaus V. Lebedžinsko, įgyvendinus projektą, buvo rekonstruotos biuro patalpos, įsigytos reikalingos priemonės mokymams, kurių dabar organizuojama keliskart daugiau.

jo V. Lebedžinskas.

2010 metų kovo mėnesį buvo pradėtas įgyvendinti projektas „Šakių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro infrastruktūros plėtra“. Per dvejus metus iš 2007 - 2013 metų ES struktūrinių fondų pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programą buvo įgyvendintas 676 tūkst. litų vertės projektas, kur ES paramos dalis sudaro beveik 575 tūkst. litų.

Anot biuro direktoriaus, reikia dėjuotis, kad atsirado galimybė pasinaudoti 2007 - 2013 metų ES struktūrinių fondų lėšomis, kadangi kitaip biuras nebūtų turėjęs jokių prosvaisčių dėjuotis tuo, ką dabar turi. „Todėl, kad savivaldybė prie valstybės pastato rankų nekiša. Pažiūrėjus į pastato išorę, iš karto galima pamatyti, kaip valstybė žiūri į savo turtą, juolab, kad čia prisiglaudusios, kaip deklaruojama, reikalingos valstybinės institucijos“, - teigė V. Lebedžinskas.

Džiugina geresnės darbo sąlygos

Pagrindinis Šakių visuomenės biuro veiklos tikslas ir uždavinys – rūpintis savivaldybės visuomenės sveikata ir ją stiprinti, teikti nespecializuotas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas savivaldybės gyventojams, gerinti gyventojų sveikatos rodiklius: mažinti sergamumą, ligotumą, sudaryti prielaidas ilgesniam ir sveikesniam gyvenimui, įtraukti bendruomenę į sveikatinimo veiklą, mažinti socialinius netolygumus. Už 2007 - 2013 metų ES struktūrinių fondų lėšas, įgyvendinus biuro infrastruktūros plėtrą, buvo renovuotos tarybinio palikimo dvelkusios biuro patalpos, įsigytas tarnybinis automobilis, kompiuterinė technika, programinė įranga, baldai, darbo ir mokymo priemonės. Todėl dabar visuomenės sveikatos priežiūros specialistų noras, užauginti sveiką, atsakingą jaunąją kartą, kuri rūpintųsi

savo ir artimųjų sveikata, siekiamas kur kas lengviau. Biuro teikiamos paslaugos tapo ne tik kokybiškesnės, bet ir dar labiau prieinamos kiekvienam rajono gyventojui.

Be to, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai mokymus gali vesti biure įruoštoje konferencijų salėje, kai anksčiau juos vedant Šakių rajono savivaldybės posėdžių salėje tekdavo gauti higienos pasą. Po projekto įgyvendinimo biuras organizuoja žymiai daugiau seminarų, privalomų sveikatos mokymų. „Pernai – pirmi metai, kai iš mokymų užsidirbome apie 30 tūkst. litų. Nemaža dalis lėšų pritraukta iš Vilkaviškio“, - sakė direktorius, prisimindamas ankstesnius metus, kai tekdavo eiti į savivaldybę prašyti trūkstamų pinigų algoms.

Naudos gavo ir mokyklos

Iš 2007 - 2013 metų ES struktūrinių fondų įgyvendintas projektas geresnes darbo sąlygas suteikė rajono mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistams. Gelgaudiškio ir Plokščių vidurinių mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistė Edita Zubrickienė pasidžiaugė, kad iš pagrindų buvo atnaujinti net šešių rajono mokyklų (Šakių „Žiburio“, Lukšių V. Grybo, Kudirkos Naumiesčio V. Kudirkos gimnazijų, Gelgaudiškio ir Šakių „Varpo“ vidurinių mokyklų, Marijampolės profesinio rengimo centro Kudirkos Naumiesčio skyriaus) sveikatos kabinetai. „Labai liūdna, kad apie 400 moksleivių turinti Griškabūdžio gimnazija neįsteigė sveikatos kabineto. Jeigu mokykla būtų skyrusi patalpas, būtume įtraukę į projektą“, - teigė E. Zubrickienė.

Apžvelgdama prieš metus įgyvendintą projektą, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė vardijo visas darbo sąlygoms gerinti gautas gėrybes: kėdės, darbo stalai, dokumentų ir rūbų spintos,

modernios akių tikrinimo lentos, svarstyklės, ūgio matavimo prietaisai, naujos kušetės. „Svarbiausia, kad gavome nešiojamą kompiuterinę įrangą. Kadangi sveikatos priežiūros specialistas – mokyklos sveikatos vadybininkas, kuris organizuoja, kuruoja, telkia specialistus, kad būtų pasiektas užsibrėžtas bendras rezultatas. Mokyklos pasirūpino, kad turėtume interneto ryšį, tai palengvina atlikti vieną iš pagrindinių mūsų darbų - projektų rengimą“, - kalbėjo E. Zubrickienė. Be to, įgyvendinus 2007 - 2013 metų ES struktūrinių fondų pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programą finansuotą projektą, mokyklos buvo aprūpintos pirminės pagalbos teikimo priemonėmis.

Veiklos apščiai

Penktus metus veikiančio biuro darbuotojai, dėjuodami dabar turimomis geromis darbo sąlygomis, nesiskundžia darbo stoka. Įgyvendinta biuro infrastruktūros plėtra suteikė galimybę teikti kokybiškas, visiems prieinamas paslaugas. Yra puikios sąlygos stebėti, analizuoti sveikatos rodiklius rajono savivaldybėje, diegti reikiamas ligų prevencines priemones. Renovuoto biuro patalpomis neatlygintinai naudojasi dvasinio mokymo paskaitas vedantis mokytojas Vytautas Smirnovas. Ypatingas dėmesys skiriamas senjorų, būsimų mamų sveikatingumo stiprinimui. Biuras, bendradarbiaudamas su sporto ir laisvalaikio klubu „Vėjas“, Šešupės regioninio turizmo informacijos centru, gyventojams organizuoja tradicinius žygius baidarėmis ir dviračiais, gegužės 4 dieną vykšančių renginių „Judėkime sveikatos labui“ atidaro mas dviračių sezonas. Be to, Šakių visuomenės sveikatos biuras aptarnauja ir Vilkaviškio rajoną. „Biuro darbuotojai nesėdi ir nelaukia, kol kas ateis, bet eina prie žmonių“, - sakė V. Lebedžinskas.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistė Jurgita Kairytė – Daniūnienė:

„Jūs nematėte, kas čia buvo prieš atliekant vidaus patalpų renovaciją, tuomet dar teko čia atlikti praktiką. Vaizdelis buvo tragiškas. Sovietinių laikų patalpos. Nebūtų Europos Sąjungos paramos pinigų – tai čia tokių sąlygų neturėtume. Dabar turime tikrai geras darbo sąlygas. Ir kabinetas puikus, ir kompiuteris yra“.

Kudirkos Naumiesčio Vinco Kudirkos gimnazijos, Panovių ikimokyklinio skyriaus „Linelis“, Kudirkos Naumiesčio profesinio rengimo centro sveikatos priežiūros specialistė Benita Petrauskienė:

„Kaip sakoma, iš pagrindų atnaujintus kabinetus turiu dviejuose mokyklose. Turime naujas spintas, elektronines svarstyklės, ūgio matuokles, akių regėjimo lenteles. Gavome elektroninius kraujospūdžio matavimo aparatus, šaldytuvus, kompiuterius. Mokyklose dirbu nuo 1979 metų – tai žinote, tikrai viskas buvo labai sena. Labai smagu dirbti su naujomis darbo priemonėmis“.

Gelgaudiškio ir Plokščių vidurinių mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistė Edita Zubrickienė:

„Iš tikrųjų džiugiamės. Tapome pilna teisiais darbuotojais su savo kabinetu ir naujomis darbo priemonėmis. Dabar turime galimybę suteikti kokybiškesnes paslaugas. Būdavo taip, kad kabinete stovėjo kėdė, stalas ir elementarūs prietaisai. Yra mokyklų, kurios dar neturi atskirų sveikatos kabinetų. Kai kuriose mokyklose mūsų darbuotojai sėdi kartu su socialiniais darbuotojais, kūno kultūros mokytojais. Žinokite, vaikams, o ypač paaugliams reikia kontakto akis į akį“.

Pernai Šakių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras baigė įgyvendinti 676 tūkst. 470 litų vertės projektą „Šakių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro infrastruktūros plėtra“ pagal ES 2007 - 2013 metų struktūrinių fondų sanglaudos skatinimo programą. Veiksmų programos prioritetas: „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“. Veiksmų programos prioriteto priemonė: „Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūros savivaldybės plėtra“. Kvietimo numeris: VP3-2. 1-SAM-11-R-41. projekto kodas: VP3-2. 1-SAM-11-R-41-002.